

11.10.24

8-Б клас

Всесвітня історія

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Володіння Габсбургів в Іспанії.

Мета: ознайомитися з подіями історії, процесом формування колоніальної імперії в Іспанії, з'ясувати особливості формування її монархії, її внутрішньої та зовнішньої політики; порівняти особливості абсолютної монархії у Франції та Іспанії.

Актуалізація опорних знань

Експрес-опитування

1. Що таке абсолютизм?
2. Кого називали «дворянами мантиї»?
3. Як у Франції називали прихильників кальвінізму?
4. Скільки років тривали громадянські війни?
5. Коли було видано Нантський едикт?
6. Що таке меркантилізм?

Мотивація навчальної діяльності

Історія багатьох європейських країн пов'язана з династією Габсбургів. Заснована в X ст. франкським лицарем Рудольфом, династія мала великі володіння по всій Європі. З 1438 р. Габсбургам вдалося очолити Священну Римську імперію. На початку XVI ст. в результаті династичного шлюбу Габсбурги поширили свою владу й на Іспанію.

Вивчення нового матеріалу

Робота з картою

Опрацюйте історичну карту та з'ясуйте, у яких країнах Габсбурги мали володіння на початку XVI ст. Пригадайте з попереднього параграфа, як склалися відносини Франції і династії Габсбургів.

1. Іспанія після Великих географічних відкриттів

Іспанія – величезна та могутня імперія:

- здобуття арабської спадщини;
- збільшення казни та території за рахунок колоній;
- підтримка католицької церкви;
- боротьба з Реформацією;
- поширення католицизму в колоніях

Хронологічний ланцюжок (запишіть)

1566 рік - повстання консисторіїв проти католицької церкви;

1566 - 1609 рр. - національно-визвольна війна в Нідерландах;

1579 рік - Утрехтська унія, утворення РЕСПУБЛІКИ об'єднаних провінцій;

1609 рік - перемир'я між Іспанією та Нідерландами, визнання РЕСПУБЛІКИ об'єднаних провінцій.

КАРЛ V

Успадкував числені володіння в Європі й Новому світі.
У **1519 р.** став імператором Священної Римської імперії. Прагнув установити абсолютну владу в Іспанії. Взяв на себе роль захисника католицької церкви.

Карл V прагнув установити абсолютну владу короля в Іспанії та мати переваги над іншими європейськими монархами. Його правління збіглося в часі з початком Реформації — Карл V взяв на себе роль захисника католицької церкви. Прагнення короля до абсолютної влади викликали повстання комунерос у Кастилії в 1520-1521 рр.

Історичні подробиці

Проти короля виступили незадоволені податковим тиском і втратою прав самоуправління міста. Однак, коли об'єднання повсталих міст «Свята хунта» висунуло з-поміж інших вимогу обкласти податками дворянство, гранди й ідальго виступили проти повстанців. Зрештою, повстання комунерос зазнало поразки, тоді як влада короля зміцніла, а міста й кортеси втратили свої права. У зовнішній політиці справи Карла V також склалися суперечливо. Його головними суперниками були Франція і Османська імперія.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Напрямки політики Карла V		
Боротьба із Францією	Боротьба з Османською імперією	Боротьба з Реформацією
Результат		
Поразка, яка перекреслила плани Карла V об'єднати під своєю владою весь західний християнський світ	Зупинення турецької експансії. Перемога під Віднем 1529 р.	Поразка. Укладення Аугсбурзького релігійного миру 1555 р. Зречення влади

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КАРЛА V

Протистояння з Османською імперією

- допомога австрійському ерцгерцогу Фердинанду I Габсбургу в боротьбі проти турків під Віднем;
- звільнення в 1535 р. захоплених турками християн у Тунісі;
- сплата данини турецькому султану Сулейману I Пишному

Суперництво з Францією за лідерство в Європі

- установлення контролю над Італією внаслідок Італійських війн із Францією;
- не вдалося зламати могутність Франції

ФІЛІП II РОЗСУДЛИВИЙ

(1556-1598)

За правління Філіпа II **ІСПАНІЯ** досягла вершини своєї могутності. Король активно втручався у всі європейські справи.

Був ревним католиком, докладав усіх зусиль для захисту католицької церкви.

Справжнім головним болем Філіпа II була боротьба Нідерландів за незалежність.

За Філіпа II Розсудливого (1556-1598 рр.) Іспанія досягла вершини своєї могутності. Завдяки величезним європейським і колоніальним володінням Іспанія здобула назву «імперія, над якою ніколи не заходить сонце». Король активно втручався у всі європейські справи. Завдяки перемозі над турецьким флотом у морській битві при Лепанто в 1571 р. Іспанії вдалося захистити західне Середземномор'я від наступу Османської імперії. На деякий час було об'єднано Португалію з Іспанією.

Наслідуючи батька, ревний католик Філіп II докладав усіх зусиль для захисту католицької церкви. В Іспанії за Філіпа II панувала інквізиція, релігійна нетерпимість. З країни були вигнані євреї і мориски.

Справжнім головним болем Філіпа II була боротьба Нідерландів за незалежність. Ця війна до того ж призвела до загострення відносин з Англією, королева якої Єлизавета I відкрито підтримала бунтівну провінцію в боротьбі проти іспанського короля. Щоб покарати непокірну королеву (можливо ще й тому, що свого часу Єлизавета I відхилила сватання Філіпа II), король у 1588 р. спрямував до берегів Англії флот під грізною назвою «Непереможна армада». Однак, потріпана бурями, вона зазнала поразки від британців.

Робота з підручником (стор. 69-70)

Працюючи з текстом параграфа, заповніть у зошиті таблицю.

Національно-визвольна війна Нідерландів проти іспанського панування	
Причини війни	
Рушійні сили	
Головні події	
Лідери	
Результати й наслідки	

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/TBfTLr0Soyk?si=ti227KfWRKVfupEq>

Установіть відповідність між історичними постатями та твердженнями, що їх характеризують.

Карл V	Філіп II
1). За часів його правління Іспанія досягла найвищого рівня своєї могутності 2). 1519 р. був обраний на престол Священної Римської імперії німецької нації 3). отримав прізвисько «обережний король» 4). створив систему абсолютної влади 5). Мадрид стає столицею Іспанії 6). виховувався і жив у Нідерландах	7). «Я краще зовсім не матиму підданих, ніж матиму їх і якості єретиків» 8). розділ імперії та зречення престолу 9). знищення англійцями «Непереможної армади» 10). посилений тиск на морисків 11). «Чия влада, того й віра» 12). початок занепаду Іспанської держави 13). боротьба за релігійну єдність імперії

Домашнє завдання:

- Прочитати § 13- всесвітня історія.
- Запишіть дати, схеми, таблицю «Національно-визвольна війна у Нідерландах».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіху у навчанні!